

SÄFFLE KOMMUN  
kommun@saffle.se

2024-02-13

1 (23)

Dnr- SI 2023:6048

# Beslut

---

efter planerad kvalitetsgranskning vid Tegnérskolan i  
Säffle kommun

## Inledning

---

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19-20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en kvalitetsgranskning på *Tegnérskolan* avseende verksamhetens kvalitet i förhållande till mål och andra riktlinjer. Kvalitetsgranskning ska belysa hur väl skolorna klarar sitt uppdrag att ge varje elev förutsättningar att nå de nationella målen. Målen och riktlinjerna framgår framför allt av den läroplan och de kursplaner eller motsvarande styrdokument som gäller för utbildningen.

### Namnbyte

Den 1 juli 2023 genomförde Skolinspektionen ett namnbyte från *regelbunden* kvalitetsgranskning till *planerad* kvalitetsgranskning. Detta påverkar ingenting vad gäller granskningens innehåll och genomförande.

### Läsanvisning

Skolinspektionen bedömer skolans arbetssätt inom fyra områden. Inom varje område bedöms om skolan uppfyller Skolinspektionens kvalitetskriterier i hög utsträckning, i flera delar eller i låg utsträckning. Om en skola bedöms uppfylla kvalitetskriterierna i låg utsträckning eller i flera delar anger Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas och visar på vilka punkter. En skriftlig redovisning av åtgärder begärs också av skolan. Om en skola bedöms uppfylla kriterierna i hög utsträckning begär inte Skolinspektionen någon redovisning men kan ge framåtsyftande kommentarer i beslutet.

### Beslut:

Skolinspektionen bedömer att kvalitetskriterierna uppfylls vid *Tegnérskolan* i följande utsträckning:

#### **Rektors ledarskap**

Rektorn leder och styr i flera delar skolans utveckling, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver leda och styra ett strategiskt jämställdhetsarbete som säkerställer att alla elever ges samma förutsättningar, oberoende av könstillhörighet.

**Undervisning**

Undervisningen främjar i flera delar elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn och lärarna behöver utveckla varierade metoder och arbetssätt i undervisningen så att eleverna blir motiverade för skolarbetet, samt ge eleverna inflytande och delaktighet i planeringen av undervisningen.

**Trygghet och studiero**

Skolan arbetar i flera delar så att utbildningen präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn och lärarna behöver arbeta samlat genom att upprätthålla de gemensamma förhållningssätt och strategier som finns för att skapa studiero och ta fram sådana för när studieron brister.

**Bedömning och betygssättning**

Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i omdömen och betyg ges i flera delar, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver utveckla sin analys av eventuella avvikelser i lärarnas bedömningar och betygssättning och söka förklaringar till vad dessa beror på.

**Uppföljning**

Huvudmannen ska senast den **30 augusti 2024** redovisa till Skolinspektionen vilka förbättringsåtgärder som vidtagits utifrån de identifierade utvecklingsområdena. Som stöd för redovisningen bör bifogad mall (bilaga 3) användas.

Redovisningen skickas via e-post, till [dokument.goteborg@skolinspektionen.se](mailto:dokument.goteborg@skolinspektionen.se), eller per post till, Skolinspektionen, Box 2320, 403 15 Göteborg. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för granskningen (dnr SI 2023:6048) i de handlingar som sänds in.

## Skolinspektionens bedömning

---

Nedan redovisas Skolinspektionens bedömning för respektive område.

### Rektors ledarskap

Författningsstöd

1 kap. 5 §, 2 kap. 9-10 och 34 §§, 4 kap. 4-7 §§ skollagen

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, Skolans uppdrag,

Varje skolas utveckling, 2.1 Normer och värden, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande,

2.6 Skolan och omvärlden, 2.8 Rektorns ansvar

Skolinspektionen bedömer följande: Rektorn på Tegnérskolan leder och styr i flera delar skolans utveckling, men utvecklingsområden finns.

Den sammanfattande motiveringen till Skolinspektionens bedömning är följande. Rektorn skapar sig en god bild av verksamheten genom att bland annat följa upp skolenhetens förutsättningar, kunskapsresultat och resultat gällande trygghet samt hur undervisningen bedrivs. Rektorn analyserar resultaten utifrån flera aspekter så att beslutade utvecklingsåtgärder och fördelning av resurser möter de behov som finns på skolenheten. Rektorn skapar välfungerande förutsättningar för lärarna att samverka och möjliggör också för att ett lärande ska ske i kollegiet. Dock sker i nuläget ingen uppföljning av att detta lärande faktiskt ger avtryck i undervisningen. Ansvar och mandat för de specialfunktioner som finns på skolenheten är också kommunicerade och tydliga. Vidare ser rektorn till att skolans arbets- och förhållningssätt tillämpas av alla lärare och att nya och obehöriga lärare får stöd i sitt arbete. Rektorn har visserligen kännedom om hur exempelvis vissa kunskapsresultat ser ut utifrån ett könsperspektiv men leder och styr inte något strategiskt jämställdhetsarbete på skolenheten.

#### *Uppföljning och analys*

Skolinspektionens granskning visar att rektorn skapar sig en tydlig bild av verksamheten genom att följa upp kunskapsresultat, hur undervisningen bedrivs och dess förutsättningar. Hur värdegrundsuppdraget integreras i undervisningen följs dock upp i mindre omfattning. Tryggheten på skolenheten följs upp genom bland annat elevenkäter. Av inskickat material och intervjuer framgår exempelvis att elevernas kunskapsresultat följs upp fyra gånger per läsår och att rektorn i delårs- och helårsrapporter gör uppföljningar av till exempel hur resultaten ser ut uppdelat på

årskurser och kön. Det sker även en särskild uppföljning av kunskapsresultaten på aggregerad nivå i alla ämnen för elever som läser svenska som andraspråk. Rektorn, representanter för elevhälsan och förstelärare följer också upp hur undervisningen i stort genomförs genom organiserade lektionsbesök. Rektorn har också möjlighet att ta del av ämneslagens och lärarnas planeringar i skolans digitala plattform men det framkommer inte att dessa används av rektorn i syfte att följa upp undervisningens kvalitet. Lärarnas förutsättningar att bedriva undervisningen, såsom bland annat skolenhetens organisation och lokalernas utformning, ingår dock i kartläggningen. När det gäller värdegrundsuppdraget har lärarna visserligen i uppdrag att på de veckovisa klassamlingarna visa och diskutera filmer om bland annat de olika diskrimineringsgrunderna, men hur uppdraget i övrigt integreras i den ordinarie undervisningen följs inte upp på något systematiskt sätt.

Av Skolinspektionens granskning framkommer vidare att rektorn, bland annat utifrån lärarnas analyser av resultaten, gör en orsaksanalys så att utvecklingsåtgärder och fördelning av resurser möter de behov som finns på skolenheten. Av intervjuer och inskickat material framgår bland annat att rektorn gör välutvecklade jämförande analyser för att identifiera eventuella avvikelser mellan årskurser, grupper av elever, ämnen och mellan flickor och pojkar. Rektorn följer även upp elevernas progression under deras tid på skolenheten. Rektorn har uppmärksammat att elevernas progression generellt är god, men konstaterar samtidigt att i jämförelse med riket är kunskapsresultaten på skolenheten låga. Exempel på avvikelser som framkommit i rektorns jämförande analys är att elever som läser svenska som andraspråk generellt har lägre meritvärde och gymnasiebehörighet än genomsnittet och att måloppfyllelsen för eleverna i årskurs 8 2023 försämrats i ämnet matematik.

Gällande analys av orsaker till resultaten väger lärarna, på uppdrag av rektorn, i sin analys in faktorer såsom undervisningens genomförande och de förutsättningar som getts lärare och på så sätt identifieras framgångsfaktorer. Exempelvis anges att gemensam lektionsstruktur, tvålärarsystem och tydliga rutiner för tillgänglig lärmiljö bidragit till elevernas generellt positiva progression under deras tid på skolenheten. De förklaringar som framkommer i granskningen till de förhållandevis låga kunskapsresultaten är dock mestadels elevrelaterade, såsom socioekonomiska faktorer, elevers frånvaro och bristande motivation och utgår mindre från sådant de på skolenheten kan ha direkt inverkan på, såsom exempelvis undervisningens genomförande. De utvecklingsområden som rektorn beslutat om, utifrån både lärarnas och rektorns egen orsaksanalys, är till exempel att de på skolan ska arbeta med läsutveckling i alla ämnen utifrån att de sett att elevernas bristande läsförmåga negativt påverkar kunskapsresultaten i många ämnen. Denna insats är också specifik

ämнад att ge eleverna som läser svenska som andraspråk bättre förutsättningar att nå målen. Vidare är elevers närvaro på lektioner ett prioriterat utvecklingsområde för att bland annat gynna måluppfyllelsen. Rektorn fördelar också resurser utifrån det som kommer fram i analysen. Som nämns ovan har till exempel skolan ett tvålärarsystem i ämnena svenska, engelska och matematik. Elevhälsan och lärarna är involverade i arbetet med resursfördelning, och den utvärderas också kontinuerligt under läsåret. Om nya behov uppkommer sker omfördelning av befintliga resurser.

### *Ledning och organisation*

Skolinspektionens granskning visar att rektorn skapat en ändamålsenlig organisation som ger lärarna goda förutsättningar att samverka och ser även till att ett lärande, som ska ge avtryck i undervisningen, sker i kollegiet. Emellertid framkommer inte i granskningen att rektorn på något sätt följer upp att detta lärande faktiskt får följder i undervisningen. Ansvar och mandat för de specialfunktioner som finns på skolenheten är, kommunicerade och tydliga. Enligt inskickad dokumentation och intervjuer träffas lärarna varje vecka i olika konstellationer, såsom till exempel i arbetslag, arbetsplatsträffar eller ämneslag enligt ett rullande schema. Genom att representanter för elevhälsan deltar i arbetslagens möten finns också välfungerande forum för elevhälsan och lärarna att samverka kring undervisningen. Lärarna samverkar både kring elevrelaterade frågor och utveckling av undervisningen vid de olika mötena, och för innehållet finns oftast av rektorn fastställda agendor beroende på forum. Protokoll förs vid till exempel arbetslagsmötena, så att rektorn kan följa vad som avhandlats. Skolledningen och specialpedagoger träffar också arbetslagsledarna varje månad bland annat för att planera innehållet för kommande möten i arbetslagen. Skolenhetens arbetslagsledare är också förstelärare och arbetar tillsammans med övriga förstelärare i kommunen för att utveckla skolans undervisning. Rektorn möjliggör för ett lärande i kollegiet som ska ge avtryck i undervisningen genom att tid finns avsatt till detta i skolenhetens kalendarium. Dock styr inte rektorn vad som avhandlas på dessa möten, utan det arbetet leds av kommunens förstelärare på uppdrag av huvudmannen. Rektorn följer i nuläget inte heller upp att lärandet i dessa konstellationer ger avtryck i undervisningen. När det gäller skolenhetens specialfunktioner, som till exempel förstelärare/arbetslagsledare och ämnesansvariga, är dessa kända och tydliga, bland annat genom att uppdragens ansvar och mandat är dokumenterade. Skolans gemensamma arbets- och förhållningssätt finns bland annat samlade i ett dokument, som går igenom i arbetslagen i samband med varje terminsstart. Rektorn följer också upp att rutinerna efterlevs. Till exempel får lärarna återkoppling om frånvaroregistreringen inte skötts. Rektorn har också, genom bland annat lektionsbesök, uppmärksammat att det finns

lärare som exempelvis inte följer de gemensamma överenskommelserna om att samla in elevernas mobiltelefoner vid lektionsstart, vilket föranlett planerade åtgärder från rektorns sida. Eftersom rektorn vid tiden för granskningen är ny på skolenheten har dock dessa åtgärder ännu inte vidtagits. Rektorn ser till att obehöriga och nya lärare får introduktion och stöd. Av intervjuer och inskickade dokument framkommer att det finns mentorer utsedda för dem och att det också finns en introduktionsplan som bland annat omfattar återkommande möten med skolledningen.

### *Jämställdhetsarbete*

Av granskningen framkommer att det på skolenheten inte finns ett strategiskt arbete gällande jämställdhet som styrs av rektorn. Av intervjuer och inskickat material framkommer att rektorn visserligen har kännedom om hur till exempel elevernas kunskapsresultat ser ut utifrån ett könsperspektiv men har i övrigt inte någon styrning av jämställdhetsarbetet. Även om det i skolans plan mot kränkande behandling nämns att all personal ska ha ett normmedvetet förhållningssätt finns inte några föreskrifter/rekommendationer om hur detta ska utövas förutom att det inom ramen för det övergripande värdegrundsarbetet ska visas en film om området för eleverna på klassamling. Enskilda lärare eller ämneslag arbetar med frågorna i undervisningen utifrån det centrala innehållet i ämnena, men enbart någon enstaka lärare har fått frågor på medarbetarsamtal om detta. På förekommen anledning har insatser skett av elevhälsan i vissa klasser, men man har på skolenheten i nuläget inte några övergripande aktiva åtgärder inplanerade gällande jämställdhet.

### **Identifierat utvecklingsområde**

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver leda och styra ett strategiskt jämställdhetsarbete som säkerställer att alla elever ges samma förutsättningar, oberoende av könstillhörighet.

Skolinspektionens granskning visar att det på Tegnérskolan saknas ett medvetet jämställdhetsarbete med strategier för att motverka traditionella könsmönster. Även om rektorn följer upp resultat utifrån aspekten flickor – pojkar och vissa enskilda insatser vidtas behöver rektorn styra så att arbetet blir mer strategiskt och systematiskt.

Enligt skollagen och läroplanen ska skolan aktivt och medvetet främja flickors och pojkars lika rätt och möjligheter oberoende av könstillhörighet. Skolan har också ett

ansvar att synliggöra och motverka könsmönster som begränsar elevernas lärande, val och utveckling.

Skolinspektionen rekommenderar att rektorn påbörjar ett strategiskt jämställdhetsarbete för att säkerställa att alla elever, oavsett könstillhörighet, ges samma förutsättningar att lära och utvecklas. Rektorn behöver tillsammans med lärare och elevhälsa utforma gemensamma strategier på skolenheten för hur jämställdhet inkluderas och genomsyrar undervisningen och verksamheten i stort. Rektorn behöver leda ett arbete som skapar en medvetenhet bland både personal och elever om hur flickor och pojkar bemöts och bedöms i skolan. Eftersom de krav och förväntningar som ställs på eleverna bidrar till att forma deras uppfattningar om vad kvinnligt och manligt är, så behöver det synliggöras och adresseras.

Rektorn behöver inför och under detta arbete följa upp hur lärarna aktivt och medvetet arbetar med jämställdhet i undervisningen, att lärare tar vara på de moment som finns i kursplaner för att undervisa om jämställdhet och att undervisningen stimulerar eleverna att diskutera jämställdhet i samhället och i skolan. Rektorn behöver också undersöka om det finns strukturer som bidrar till att skapa och vidmakthålla könsskillnader och att lärare på ett medvetet sätt speglar jämställda värderingar både i undervisningens innehåll och i sin ämnesdidaktik. Rektorn behöver också försäkra sig om att all personal på skolan verkar för att jämställdhetsperspektivet genomsyrar skolans undervisning och arbete.

## Undervisning

Författningsstöd

1 kap. 4 §, 3 kap. 2 och 5 §§, 4 kap. 9 § skollagen

5 kap. 2 § skolförordningen

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, Rättigheter och skyldigheter, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.6 Skolan och omvärlden, 5 Kursplaner

Skolinspektionen bedömer följande: Undervisningen främjar i flera delar elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden, men utvecklingsområden finns.

Den sammanfattande motiveringen till Skolinspektionens bedömning är följande. Eleverna på Tegnérskolan får en undervisning som på ett flertal sätt främjar deras möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden. Undervisningen är målfokuserad, oftast varierad och innehåller ett aktivt lärarstöd. Vidare är den till övervägande del välstrukturerad, med tydliga inledningar, sammanhang i

genomgångar och logiskt flöde i uppgifterna och det förekommer vanligen också tydliga avslut. Eleverna får sporadiska möjligheter att reflektera över och strategier för sitt eget lärande och får på så sätt delvis möjlighet att ta ansvar för sitt eget lärande. Dock saknar eleverna på ett strukturerat sätt möjligheter att vara delaktiga i planering och utvärdering av undervisningen. Innehåll och arbetssätt i undervisningen är i mindre omfattning anpassat till aktuell elevgrupp och undervisningen innehåller få inslag som stärker elevernas självförtroende och motivation att lära. Generellt sett behöver lärarnas förväntningar på eleverna också öka.

#### *Variation, struktur och aktivt lärarstöd*

I Skolinspektionens granskning framkommer att undervisningen på Tegnérskolan är målfokuserad, i de flesta fall varierad och innehåller ett aktivt lärarstöd. Av inskickade dokument, intervjuer och lektionsobservationer framkommer att de på skolenheten har tagit fram tydliga gemensamma riktlinjer för bland annat lektionernas struktur. Lärarna förklarar oftast undervisningens mål och syfte för eleverna inför nya arbetsområden på ett anpassat sätt. På en majoritet av de observerade lektionerna finns lektionens planering uppskriven på tavlan och lärarna går också, som inledning, igenom den muntligt med eleverna. Tydliga avslut ingår också, som till exempel att lärare berättar för eleverna vad som ska behandlas på nästa lektion i ämnet eller att de summerar lektionens innehåll. Lärarna stöttar och hjälper eleverna på ett aktivt och adekvat sätt. Till exempel går samtliga lärare på de observerade lektionerna runt bland eleverna under arbetet och ser till att de kommer igång och kommer vidare med uppgifterna. Om elever tappat fokus eller behöver hjälp uppmärksammar lärarna oftast detta direkt och ingriper. Elever säger att de oftast får den hjälp de behöver på lektionerna. De flesta av lärarna varierar undervisningen under de observerade lektionerna genom att på ett välfungerande sätt växla mellan olika arbetssätt, som till exempel att låta eleverna omväxlande arbeta med skriftliga och muntliga uppgifter, genomföra praktiska moment eller lyssna på genomgångar. Även arbetsformerna varierar genom växling mellan enskilt arbete, par-/grupparbete och gemensamt arbete i klassen.

#### *Elevernas delaktighet i undervisningen och i sitt eget lärande*

Granskningen visar att eleverna i viss uträkning får möjligheter att ta ansvar för sitt eget lärande genom att de ges strategier för detta i undervisningen. Lärarna skapar också ett öppet och tillåtande samtalsklimat i klassrummet. Av intervjuer framkommer att eleverna bland annat får se filmer om studieteknik på klassamlingar och att de får frågor på utvecklingssamtal om hur de lär sig på bästa sätt. I några ämnen, som till exempel matematik, tar lärarna också upp olika strategier eleverna kan använda och i NO visar lärarna bland annat på strategin att lära sig genom att skriva.

Skolinspektionens granskning visar vidare att det i stort saknas ett arbetssätt där eleverna kontinuerligt är med i planeringen och utvärderingen av undervisningen. Visserligen framgår av intervjuer och inskickade dokument att det finns en övergripande målsättning på skolenheten som innebär att all personal ska ge eleverna inflytande i undervisningen, men några tydliga direktiv för hur och när detta ska ske saknas. Det framkommer också i intervjuer att enskilda lärare involverar eleverna i både planering och utvärdering av undervisningen, men det framgår även att det skiljer sig stort mellan olika lärare i hur mycket de ger eleverna inflytande. När det gäller elevernas delaktighet i planeringen av undervisningen handlar denna mestadels om att eleverna får lämna synpunkter på vilka arbets- och redovisningsformer de föredrar eller i vilken ordning de vill genomföra förutbestämda moment. Det är i stort sett alltid lärarna som bestämmer innehållet i undervisningen. När det gäller utvärdering av undervisningen med eleverna finns en generell förväntan på lärarna att detta ska ske, men det finns inga gemensamma överenskommelser om hur eller när detta ska ske. Det medför att det skiljer sig åt mellan lärare i vilken utsträckning utvärdering genomförs, från att enstaka lärare utvärderar både efter enskilda lektioner, genomförda arbetsområden och/eller terminer till att det inte sker någon utvärdering alls.

#### *Stimulans och anpassning*

I Skolinspektionens granskning framkommer att undervisningens innehåll och arbetssätt endast i delar är anpassat till aktuell elevgrupp samtidigt som arbetet i begränsad utsträckning stimulerar och utmanar alla elever, oavsett hur långt de kommit i sin kunskapsutveckling. Även om anpassning av undervisning och material utifrån identifierade behov anges som en framgångsfaktor i rektorns analys framgår av samtliga lektionsobservationer och intervjuer att innehållet generellt sett är detsamma för samtliga elever och arbetsuppgifterna är av samma svårighetsgrad. Endast på enstaka lektioner ges eleverna möjlighet att arbeta med uppgifter av olika svårighetsgrad eller extrauppgifter när de är klara med lektionens huvudinnehåll. Lärarna skapar dock ett öppet samtalsklimat i klassrummet genom att tydligt signalera till exempel att eleverna ska våga svara även om de inte är helt säkra på att svaret är rätt och att de bemöter "felaktiga" svar på ett positivt sätt.

Granskningen visar att lärarnas förväntningar på eleverna generellt behöver utvecklas och att undervisningen innehåller få inslag som stärker elevernas självförtroende och motivation att lära. Av inskickade dokument, och intervjuer framkommer att det på skolenheten visserligen finns en formulerad målsättning om att all personal ska ha höga förväntningar på alla klasser och alla enskilda elever, men det framgår också att detta är något som rektorn identifierat som ett utvecklingsområde. Hen säger att det finns ett behov av att arbeta med förväntningarna gentemot eleverna och att lärarna

behöver höja förväntningarna på elevernas prestationer. Det framkommer visserligen av intervjuer och lektionsobservationer att de flesta av lärarna uppmärksammar eleverna, både i helklass och enskilt, när de presterat väl och att de uppmuntrar dem inför uppgifter. Dock har de på skolenheten sett att det finns svårigheter att motivera eleverna till skolarbete, vilket bekräftas av att 39 procent av eleverna på Tegnérskolan i årskurs 8 våren 2023 i Skolenkäten svarade att lärarna sällan eller aldrig får dem att bli intresserade av skolarbetet. De åtgärder som hittills vidtagits handlar mestadels om att lärarna fått i uppdrag att se till att de elever som kommer till skolan men inte går på lektionerna gör det. I övrigt har inga insatser för att utveckla undervisningen utifrån detta perspektiv genomförts.

#### **Identifierat utvecklingsområde**

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn och lärarna behöver utveckla varierade metoder och arbetssätt i undervisningen så att eleverna blir motiverade för skolarbetet, samt ge eleverna inflytande och delaktighet i planeringen av undervisningen.

Skolinspektionens granskning visar att det på Tegnérskolan saknas arbetssätt där eleverna på ett påtagligt sätt blir motiverade för skolarbetet. Det saknas också ett samlat arbete där eleverna är delaktiga i planeringen av undervisningen. Även om elever kan ges inflytande över undervisningens arbetsformer och redovisningssätt ges de i övrigt mycket begränsat utrymme för delaktighet när det gäller att planera undervisningens innehåll.

Enligt läroplanen ska skolan bidra till elevernas harmoniska utveckling. Utforskande, nyfikenhet och lust att lära ska utgöra en grund för skolans verksamhet. Skolan ska sträva efter att vara en levande social gemenskap som ger trygghet och vilja och lust att lära. Enligt skollagen ska elever ges inflytande över utbildningen och enligt läroplanen ska läraren till exempel tillsammans med eleverna planera och utvärdera undervisningen. Vidare framgår av läroplanen att rektorn har ett särskilt utpekat ansvar för att se till att skolans arbetsformer utvecklas så ett aktivt elevinflytande gynnas.

Skolinspektionen rekommenderar att lärarna under ledning av rektorn utvecklar metoder och arbetssätt i undervisningen för att motivera eleverna för skolarbetet. Detta kan ske genom att lärarna bygger förtroendefulla relationer med eleverna och på så sätt bidrar till positiva förväntningar och nyfikenhet hos eleverna. Att skapa

nyfikenhet kan ske exempelvis genom att läraren sätter in uppgifter i ett för eleverna angeläget sammanhang, anknyter till aktuella samhällsfrågor eller livet utanför skolan. Lärarna kan också levandegöra undervisningen genom att använda exempelvis rollspel eller rekvisita för att få även rutinmässiga uppgifter att bli mer intressanta. Att lärarna har och uttrycker höga – men samtidigt realistiska – förväntningar på elevernas prestationer kan också bidra till att elevernas motivation för skolarbetet ökar.

Skolinspektionen rekommenderar också att lärarna under ledning av rektorn arbetar aktivt för att öka elevernas delaktighet i främst planeringen av undervisningen vilket också kan bidra till att höja motivationen. Till exempel behöver lärarna beakta de synpunkter som eleverna för fram och låta dessa påverka planeringen och genomförandet av undervisningen. Det kan vara allt från att undervisningens innehåll präglas av elevernas erfarenheter till att eleverna bidrar med idéer om arbetssätt och arbetsformer. Ett ökat elevinflytande i bland annat planeringen av undervisningen kan också bidra till att öka elevernas intresse inför det kommande arbetsområdet.

## Trygghet och studiero

### Författningsstöd

3 kap. 2 §, 5 kap. 3 och 5 §§, 6 kap. 6-7 §§ skollagen

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Grundläggande värden, Förståelse och medmänsklighet, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.8 Rektorns ansvar

Skolinspektionen bedömer följande: Skolan arbetar i flera delar så att utbildningen präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete, men utvecklingsområden finns.

Den sammanfattande motiveringen till Skolinspektionens bedömning är följande. På Tegnérskolan finns ett medvetet arbete, baserat på analys av situationen på skolan, för att skapa trygghet. Även elevernas trygghet på sociala medier omfattas av detta arbete. Det genomförs även ett till stor del välfungerande och samlat arbete för att skapa studiero, men efterlevnaden av de gemensamma överenskommelserna varierar mellan lärare. Det saknas även samsyn kring hur lärarna ska agera när studieron brister. Eleverna är i viss utsträckning delaktiga i arbetet med trygghet och studiero.

### Trygghet

Granskningen visar att det på skolenheten bedrivs ett välfungerande och medvetet arbete för att skapa trygghet på skolan. Av inskickade dokument och intervjuer framkommer att elevernas upplevelse av trygghet, förutom genom flera enkäter

årligen, följs upp genom bland annat trygghetskartläggningar med elevrådet och i elevhälsans möten med arbetslagen. Resultaten av skolans egna trygghetsenkäter sammanställs och analyseras bland annat av lärarna och eleverna i respektive klasser. De klassvisa analyserna behandlas sedan i elevrådet. Rektorn följer också upp resultat gällande elevernas upplevelse av trygghet bland annat uppdelat på klasser och hemvister. Utifrån vad som framkommer i analysen vidtar de på skolan åtgärdande insatser, såsom ökad vuxennärvaro i skolans lokaler och kameraövervakning. För att upprätthålla och utveckla elevernas upplevelse av trygghet vidtar de på skolan relevanta förebyggande och främjande åtgärder. Exempelvis anordnar trygghetsteamet gemensamma trivselskapande aktiviteter, såsom sportsliga evenemang och rastaktiviteter, tillsammans med elevrådet. Det finns ett övergripande värdegrundsarbete utifrån ett förutbestämt schema som innebär att lärarna, på de veckovisa klassamlingarna, bland annat visar filmer om diskrimineringsgrunderna och diskuterar dessa med eleverna. Eleverna är också delaktiga, genom klassamlingar och elevråd, i revideringen av skolans ordningsregler varje läsår. Att resultatet av ovanstående arbete är framgångsrikt styrks både i intervjuer och av att eleverna i årskurs 8 på Tegnérskolan våren 2023 i Skolenkäten värderade att de är trygga i skolan högre än genomsnittet för samtliga medverkande skolenheter i riket. När det gäller elevernas säkerhet och trygghet på nätet finns frågor om detta i de ovan nämnda elevenkäterna, och på skolan vidtar de också förebyggande åtgärder. Till exempel har samtliga klasser på de så kallade klassamlingarna sett en film om ämnet och skolans kuratorer har föreläst om "nätvett" och i en årskurs har de också pratat med eleverna om nätmobbning. I undervisningen tar lärarna i vissa ämnen också upp frågeställningar kring till exempel sociala medier.

### *Studiero*

Granskningen visar att det på skolan finns ett förebyggande och i stort samlat arbete, där eleverna i viss utsträckning är delaktiga, för att skapa studiero. Dock varierar efterlevnaden av de gemensamma överenskommelserna mellan lärare. Detta arbete resulterar visserligen i att eleverna ges möjlighet att arbeta med sina uppgifter utan att bli störda, men synen på vad som betecknas som studiero skiljer sig åt mellan lärare på skolan. Lärarna vidtar relevanta åtgärder för att skapa en lugn miljö men det saknas också en samsyn kring hur lärarna ska agera akut om studieron skulle brista. Av intervjuer, inskickade dokument och lektionsobservationer framgår att det finns tydliga och uttalade gemensamma överenskommelser för hur lärarna ska arbeta för att skapa studiero i klassrummen, såsom till exempel att eleverna har fasta platser och att lärarna ska vara tydliga med vad lektionen ska innehålla och vad som förväntas av eleven. Det finns också regler bland annat gällande att eleverna ska lämna in sina mobiltelefoner vid lektionsstart. Dock framkommer i granskningen att efterlevnaden

av dessa regler varierar mellan lärare. Det finns också angivet i de gemensamma reglerna att lärare efter att elev stört studieron ska skriva så kallad incidentrapport, men i övrigt finns inga gemensamma överenskommelser kring hur lärarna akut ska agera när studieron brister. Uppfattningen om vad som är studiero varierar också mellan lärare. Detta medför att eleverna möter olika förhållningssätt på olika lektioner, vilket bland annat skapar motsättningar mellan dem och enskilda lärare. Eleverna är i övrigt, som tidigare nämnts, till viss del delaktiga i arbetet med utformningen av skolans gemensamma ordningsregler, då de tas upp i klasserna och eleverna får möjlighet att komma med förslag på tillägg eller ändringar.

### Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn och lärarna behöver arbeta samlat genom att upprätthålla de gemensamma förhållningssätt och strategier som finns för att skapa studiero och ta fram sådana för när studieron brister.

Skolinspektionens granskning visar att det på Tegnérskolan till viss del saknas ett samlat och strategiskt arbete för att öka studieron på skolenheten. Visserligen har man på skolan sedan tidigare vissa gemensamma överenskommelser, såsom exempelvis en tydlig struktur på lektionerna, men dessa följs inte av alla lärare. Vidare finns ingen uttalad samsyn bland lärarna gällande vad studiero innebär eller vilka åtgärder som ska vidtas när studieron brister.

Av skollagen framgår att utbildningen ska utformas på ett sådant sätt att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero. Enligt läroplanen ska alla som arbetar på skolan samverka för att göra skolan till en god miljö för utveckling och lärande. Vidare framgår av läroplanen att skolans mål är att varje elev tar ett personligt ansvar för sina studier och sin studiemiljö. För att åstadkomma ett effektivt arbete med studiero krävs att skolan som helhet har ett gemensamt förhållningssätt kring detta arbete.

Skolinspektionen rekommenderar därför att rektorn återupprättar och utvecklar det samlade arbete som funnits på skolenheten med att skapa studiero. För att skapa en miljö på skolan där all undervisning präglas av studiero behöver också fungerande forum skapas för lärarna att diskutera vad begreppet studiero innebär och komma överens om gemensamma strategier och förhållningssätt. I detta arbete kan lärarna till

exempel delge varandra goda exempel. Det är också viktigt hur lärarna bemöter eleverna och till exempel låter dem bli delaktiga i undervisningen och tar del av deras åsikter. När det gäller att vidta åtgärder när studieron brister behöver rektorn tydliggöra vilka strategier som lärarna ska använda, så att insatserna blir likvärdiga på skolenheten.

## Bedömning och betygssättning

Författningsstöd

1 kap. 9 §, 3 kap. 14 §, 10 kap. 20 a § skollagen

9 kap. 20 och 22 b §§ skolförordningen

Lgr22, 2.2 Kunskaper, 2.7 Bedömning och betyg

Skolinspektionen bedömer följande: Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i omdömen och betyg ges i flera delar, men utvecklingsområden finns.

Den sammanfattande motiveringen till Skolinspektionens bedömning är följande. Rektorn ger lärarna goda förutsättningar att genom till exempel sambedömning kvalitetssäkra sina omdömen och betyg. Rektorn ser dock i mindre omfattning till att lärarna använder sig av olika metoder för att göra likvärdiga bedömningar. Rektorn analyserar i liten grad skillnader i omdömen och betyg i olika ämnen och årskurser och uppmärksammar inte skillnader mellan resultat på nationella prov och slutbetyg och för få diskussioner med lärare kring detta.

### *Kvalitetssäkring av omdömen och betyg*

Av Skolinspektionens granskning framkommer att rektorn ger en majoritet av lärarna goda förutsättningar att kvalitetssäkra sina omdömen och betyg men ser i mindre utsträckning till att lärarna använder sig av olika metoder för att göra likvärdiga bedömningar. Av intervjuer och inskickade dokument framgår att det är tydligt uttalat att sambedömning ska ske i alla ämnen, och i skolans kalendarium finns avsatt tid för detta, både på ämneslagstid och därutöver hela dagar för nationella prov. På huvudmannanivå organiseras studieövergripande ämnesträffar mellan lärarna på högstadiet och mellanstadiet i kommunen under ledning av förstelärare där bland annat bedömning avhandlas. Dock finns enstaka lärare på Tegnérskolan som inte har några ämneskollegor på skolenheten. En av dessa har egna kontakter med lärare i andra kommuner, men det är på lärarens eget initiativ. När det gäller att anordna likvärdiga bedömningssituationer och värdera olika underlags tyngd i bedömning och betygssättning sker diskussioner om detta på ämneslagsträffarna. Detta arbete är emellertid inte tydligt initierat av rektorn.

*Diskussion och analys av omdömen och betyg*

Av Skolinspektionens granskning framgår att rektorn i låg grad analyserar skillnader i bedömningar och betyg i olika ämnen och årskurser och för sällan diskussioner med lärare utifrån dessa analyser. Av inskickade dokument och intervjuer framkommer visserligen att rektorn följer upp kunskapsresultaten, men hen genomför i nuläget inga systematiska jämförelser eller analyser av eventuella skillnader till exempel mellan ämnen och klasser utifrån perspektivet likvärdig betygssättning. Till exempel skiljer sig andelen elever i årskurs 9 2023 som fått betyget F stort mellan ämnena fysik och teknik. Visserligen kan frågan om sådana avvikelser tas upp bland lärarna vid klasskonferenser, men någon systematisk analys på aggregerad nivå har inte skett. Samtal med enskilda lärare utifrån avvikelser har tidigare skett, men är inget som rektorn har genomfört för närvarande. Vidare ingår inte, vid tiden för granskningen, parametern avvikelser mellan resultaten på nationella prov och slutbetyg i rektorns analysarbete. Nationell statistik visar till exempel att 2022 fick 55 procent av eleverna i årskurs 9 på Tegnérskolan högre slutbetyg än betyg på nationellt prov i matematik och 2023 var samma värde 33 procent. Även om lärare uppger att orsaker till dessa avvikelser diskuterats i ämneslaget är det inget som rektorn tagit upp i sin uppföljning eller analys.

**Identifierat utvecklingsområde**

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver utveckla sin analys av eventuella avvikelser i lärarnas bedömningar och betygssättning och söka förklaringar till vad dessa beror på.

Skolinspektionens granskning visar att rektorn i låg grad analyserar skillnader i bedömningar och betyg i olika ämnen och årskurser. Rektorn genomför i nuläget i ringa grad jämförelser och uppmärksammar inte eventuella skillnader som kan bero på skillnader i den bedömning som görs, exempelvis över tid eller mellan ämnen och årskurser i ett likvärdighetssyfte. Rektorn analyserar inte heller avvikelser på aggregerad nivå när det gäller slutbetyg och betyg på nationella prov.

Enligt skollagen ska utbildningen inom skolväsendet vara likvärdig inom varje skolform oavsett var i landet den anordnas och rektorn ska se till att betyg sätts i enlighet med denna lag och andra författningar. I det ansvaret ligger att undersöka om det finns omotiverade avvikelser mellan exempelvis klasser och ämnen eller mellan slutbetyg

och betyg på nationella prov och vid behov besluta om åtgärder för att komma till rätta med dem.

Skolinspektionen rekommenderar att rektorn utvecklar arbetet med att följa upp och analysera lärarnas omdömen och betygssättning ur ett likvärdighetsperspektiv. Rektorn behöver också följa upp och analysera lärarnas betygssättning relaterat till elevernas resultat på nationella prov ur ett likvärdighetsperspektiv. I det arbetet behöver rektorn särskilt beakta om avvikelserna mellan slutbetygen och betygen på de nationella proven är stora på aggregerad nivå. Rektorn behöver också göra jämförelser mellan olika ämnen utifrån denna aspekt. Om betyg och omdömen och övriga bedömningar görs på olika grunder och skiljer sig mellan lärare, finns en risk för att dessa inte överensstämmer med elevernas faktiska kunskaper. Det kan också medföra att elever i behov av särskilt stöd inte uppmärksammas i tid och på lika grunder. Om avvikelser framkommer i analysen behöver rektorn ta reda på orsakerna. Detta för att rektorn ska kunna fastställa om eventuella skillnader kan bero på att lärarna har gjort olika tolkningar av styrdokumentet, eller att de bedömt och vägt samman elevprestationer på olika sätt. Rektorn behöver också, beroende på vad analysen visar, föra en diskussion med enskilda lärare, arbetslag, ämneslag eller med hela kollegiet för att kunna besluta om utvecklingsinsatser. Syftet med åtgärderna bör vara att höja likvärdigheten vid betygssättningen och bedömarkompetensen på skolenheten.

#### På Skolinspektionens vägnar

X Maria Larsson

Beslutsfattare  
Signerat av: Maria Larsson

X Christina Sjögren

Föredragande  
Signerat av: Christina Sjögren

I handläggningen av ärendet har även utredare Katrin Söderlind medverkat.

## Bilaga 1: Underlag för bedömning

---

Vid granskningsbesöket inhämtas information om såväl styrkor som utvecklingsområden inom verksamheten. Värderingarna i detta beslut grundar sig på:

- Tolv lektionsobservationer.
- Två gruppintervjuer med elever.
- Två gruppintervjuer med lärare.
- En gruppintervju med skolans elevhälsa.
- En intervju med rektor.
- Dokumentstudier. Dels de dokument som begärts in från huvudmannen och skolan samt den officiella statistik som finns att tillgå om den aktuella skolan.

Innan beslut har fattats har huvudmannen fått ta del av Skolinspektionens tjänsteanteckning från besöket för faktakontroll.

Som underlag för bedömningarna har Skolinspektionens utredare använt sig av bedömningsunderlag, vilka är utformade i enlighet med forskning och beprövad erfarenhet. Bedömningsunderlagen beskriver de områden som utredarna ska granska vid besök på skolenheter. Bedömningsunderlagen är uppdelade i bedömningsområden. Respektive bedömningsområde är sedan nedbrutet till ett antal punkter. Dessa punkter beskriver mer i detalj vad som ska utredas, för att identifiera var skolans styrkor respektive förbättringsområden finns.

### Bedömningsområden

Inom respektive område granskas följande delar:

Bedömningsområde 1: I vilken utsträckning leder rektorn lärarnas utveckling av undervisningen och verkar för elevernas lika rätt till en god utbildning oavsett könstillhörighet? Inom detta område granskas hur rektor arbetar med uppföljning och analys, hur skolans arbete med jämställdhet bedrivs, samt hur rektorn leder och organiserar skolans arbete.

Bedömningsområde 2: I vilken utsträckning får eleverna en undervisning som främjar deras möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden? I detta område granskas om undervisningen är målfokuserad, varierad och innehåller aktivt lärarstöd, om eleverna stimuleras och utmanas i undervisningen utifrån sina behov och förutsättningar, samt om eleverna görs delaktiga i undervisningen och i sitt eget lärande.

Bedömningsområde 3: I vilken utsträckning präglas utbildningen av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete? I detta område granskas hur skolan arbetar för att skapa en lugn och trygg miljö där det råder studiero.

Bedömningsområde 4: I vilken utsträckning ges lärarna förutsättningar att säkerställa likvärdighet i omdömen och betyg? I detta område granskas hur skolan arbetar med diskussion, analys och kvalitetssäkring i arbetet med omdömen och betyg.

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida:  
[www.skolinspektionen.se](http://www.skolinspektionen.se)

## Bilaga 2: Bakgrundsuppgifter

---

Skolinspektionen besökte skolenheten den 16 och 17 januari 2024 och genomförde en digital intervju med rektorn den 18 januari 2024. Besöket och den digitala intervjun genomfördes av utredarna Katrin Söderlind och Christina Sjögren.

Tegnérskolan är en kommunal grundskola i Säfle kommun. Läsåret 2023/2024 har skolenheten 505 elever i årskurserna 7-9. Skolenheten leds av en rektor och två biträdande rektorer.

## Bilaga 3: Redovisningsformulär

### Redovisningsformulär för vidtagna åtgärder med anledning av utvecklingsområden i planerad kvalitetsgranskning i Tegnérskolan i Säfle kommun

Detta formulär kan användas som stöd för er när ni redovisar hur ni har arbetat med de utvecklingsområden som Skolinspektionen har identifierat i samband med den planerade kvalitetsgranskningen.

Redovisningen av vidtagna åtgärder ska fastställas av huvudmannen.

|                                                                                                                                                                                                                               |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| En viktig del i Skolinspektionens arbete är att ta del av elevernas synpunkter om sin skolsituation i våra utredningar. Vi skulle därför vilja veta om ni återkopplat vårt beslut till eleverna och i så fall på vilket sätt? |
|                                                                                                                                                                                                                               |

### Formulär för huvudmannens redovisning

|                                                                                                                                                                                    |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Utvecklingsområde 1: Rektorn behöver leda och styra ett strategiskt jämställdhetsarbete som säkerställer att alla elever ges samma förutsättningar, oberoende av könstillhörighet. |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|                                         |
|-----------------------------------------|
| Redovisa vilka åtgärder som genomförts: |
|-----------------------------------------|

|                                                                                                       |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Beskriv hur verksamhetens kvalitet utvecklats avseende utvecklingsområdet sedan åtgärderna vidtagits: |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|                                                           |
|-----------------------------------------------------------|
| Vilka utvärderingsmetoder har ni använt i er uppföljning? |
|-----------------------------------------------------------|

|                                                       |
|-------------------------------------------------------|
| Beskriv eventuella ytterligare åtgärder som planeras: |
|-------------------------------------------------------|

|                                                                                                                                                                                                                                           |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Utvecklingsområde 2: Rektorn och lärarna behöver utveckla varierade metoder och arbetssätt i undervisningen så att eleverna blir motiverade för skolarbetet, samt ge eleverna inflytande och delaktighet i planeringen av undervisningen. |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|                                         |
|-----------------------------------------|
| Redovisa vilka åtgärder som genomförts: |
|-----------------------------------------|

|                                                                                                                                                                                                                    |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                                                                                                                                                                                    |
| Beskriv hur verksamhetens kvalitet utvecklats avseende utvecklingsområdet sedan åtgärderna vidtagits:                                                                                                              |
| Vilka utvärderingsmetoder har ni använt i er uppföljning?                                                                                                                                                          |
| Beskriv eventuella ytterligare åtgärder som planeras:                                                                                                                                                              |
| Utvecklingsområde 3: Rektorn och lärarna behöver arbeta samlat genom att upprätthålla de gemensamma förhållningssätt och strategier som finns för att skapa studiero och ta fram sådana för när studieron brister. |
| Redovisa vilka åtgärder som genomförts:                                                                                                                                                                            |
| Beskriv hur verksamhetens kvalitet utvecklats avseende utvecklingsområdet sedan åtgärderna vidtagits:                                                                                                              |
| Vilka utvärderingsmetoder har ni använt i er uppföljning?                                                                                                                                                          |
| Beskriv eventuella ytterligare åtgärder som planeras:                                                                                                                                                              |
| Utvecklingsområde 4: Rektorn behöver utveckla sin analys av eventuella avvikelser i lärarnas bedömningar och betygssättning och söka förklaringar till vad dessa beror på.                                         |
| Redovisa vilka åtgärder som genomförts:                                                                                                                                                                            |
| Beskriv hur verksamhetens kvalitet utvecklats avseende utvecklingsområdet sedan åtgärderna vidtagits:                                                                                                              |

|                                                           |
|-----------------------------------------------------------|
| Vilka utvärderingsmetoder har ni använt i er uppföljning? |
| Beskriv eventuella ytterligare åtgärder som planeras:     |